

Tillägg och Uppllysning

om

Hemmans eller Lägenheters

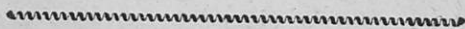
Besuttenhet

och

Beskattning,

af

H. A. Hjällerfeldt.

HELSINGFORS,

HOS G. O. WASENIUS, 1840.

Imprimatur:

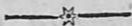
F. GRANBOM.

F ö r e t a l.

Föranledd att redogöra för mina igenom tryck år 1837 yttrade åsigter. ”Om Hemmans eller Lägenheters besutenhet och beskattning,” har jag ansett lämpligast, på detta sätt sådant fullgöra, med förnyad anhållan om rättelse och upplysning uti ämnet.

Hvad jag på förhand beder få tillkännagifva, är, att jag anser mig icke kunna vara så omständlig och tydlig, isynnerhet beträffande skälen för mina åsigter, som jag önskade, och att min största förlägenhet består deruti, att ännu icke hafva funnit den rätta eller tillfredsställande grunden och proportionen vid fördelningen, el-

ler åsättandet af skatten, eller rän-
tan å de förekommande olika jord-
förmånerna, hvarföre också den
härjemte åtföljande uträknings-
Tabellen endast är att anse så-
som ett projekt till en för mig blif-
vande ränteberäknings- eller skatt-
läggnings-method.

Döm ej straxt den vilseförda
Stolte broder med förakt.
Icke väge du den börda
Ödet på hans skuldra laggt.

Tegnér.

Ehuru förhållandet med en Stats och privat persons inkomster och utgifter, i afseende å deras bestämmande samt mer eller mindre oundviklighet, uti många fall är olika, så är detsamma dock deruti lika, att tillses bör, huru och på hvad sätt den största inkomst med säkerhet, eller åtminstone sannolikhet för dess fortfarande, kan erhållas, utan att sådant strider emot moralens och allmänna rättsgrunder.

Visserligen är en jordägare, som upplåter sin jord till andras bebrukande, berättigad att deraf draga den

största möjliga fördel, men klokheten fordrar ock, att han bör se till, att sådant kan hafva bestånd för tiden, och menskligheten bjuder, att icke på sina underhafvandes undergång söka bygga sin fördel och begagna sig af deras nödtvungenhet att underkasta sig hans vilja, som blifver följdén om beskattningen sker utan grund och snålheten drifver viljan, hvarigenom äfven Staten kan komma att lida, såväl uti ekonomiskt som moraliskt hänseende.

Det är visst, att ingen lag tvingar dessa underhafvande att qvarstadna och underkasta sig jern-villkor, men för en obemedlad — ja fattig — allmoge, är det lika svårt, isynnerhet uti massa, att flytta till en annan socken eller ort, der deras hufvudsakligaste förmögenhet — arbetsförmågan — icke för tillfället har sitt värde,

som det vore för en Stats folkmängd, att flytta till ett annat rike, dit de ej kunna medföra sin, och hvarje nations, hufvudsakligaste rikedom — fastigheterna.

Med denna allmänna åsigt, och hvad dermed gemenskap äger, utgaf jag år 1837 igenom tryck den brochure, hvartill detta kan anses såsom en fortsättning, och som jag nu uti sin nummerföljd, skall söka att förtydliga nemligen:

1:o Har jag vid bestämmandet af ränta och lägenheter besutenhet, ansett personalen och dess förhållande böra tagas till grund, och derefter mantalet eller ägofördelarne efter lagliga grunder, och mina åsikter, på skäl bland annat, att det vore Staten, Jordägaren och närvarande bebrukaren eller Landbonden till gagn, att på godset kunna behålla så stor folk-

mängd, som med dess bestånd och Jordägarens fördel kan förenas, helst man bör kunna förutse, att deras antal betydligt måste förminskas, om det icke är osanning, att öfverflöd på folk är skadlig, der deras arbetskraft icke sättes uti verksamhet. Äfven är nödigt att hafva afseende å det local-läge för bohlstäderna, som för närvarande existerar, hvilken, af mängden för obetydlig ansedda omständighet, af allmoge här å orten isynnerhet värderas mer än mängden tror.

2:o Grunden för beräkandet af den quantitet råg, som är antagen såsom åtgående till brödföda och för erforderligt salt, är hemtad af erfarenheten, och vid jemförelsen af den i Finland bruklige tjenstehjons-stat, och jemfördt med Krono-kosthållningen, är detta icke öfverflödigt.

Att vårsädes- och ladugårds-
afkastningen, till bestridande af onera,
ränta, præstationer, kläder och allt
annat oundvikligt (utom bröd och
salt), ingalunda blifver öfver behovvet,
kan hvarje Landthushållare lätt be-
räkna, då antagas får, att Krono- och
allmänna onera m. m., utom ränta och
præstationer till jordägaren, per me-
dium af ett mantal, som bebrukas
uti 6 à 7 delar, belöpa sig till 4 à
500 Rubel B:ko Assign. årligen.

3:o Så vidt det är möjligt, att
kunna förmå en jordbrukare att hålla
flere kreatur, isynnerhet kor, så är
det en fördel, isynnerhet för jordäga-
ren, men äfven för bebrukaren, eme-
dan ett sådant tvång för den sist-
nämnde kan föranleda till besparing
af öfverflöd, eller mindre nödvän-
diga utgifter.

4:o Härvid afses följande fördelar, a) Bebrukarens bättre hushållning och utkomst, ty hvarje jordbrukare, äfvensom jordägare, har, utom uti högst få fall, större fördel af en mindre area åker, hållen uti bättre — än en större area — uti sämre bruk, och måste det försvåra hvarje människas utkomst, att nödgas betala ränta för ett kapital eller värde, hvaraf hon icke förmår draga någon nytta eller vinst, såsom förhållandet blefve, om en jordbrukare tilldelades uti öfverflöd åker- och ängsuppodlingsjord, eller skog, isynnerhet om han skall erlægga samma grundränta eller skatt för ouppodlad, såsom för uppodlad eller häfdad jord, och då af skogen icke får föryttras, eller lägenheten försäljas.

Vid första påseendet synes det som skulle en förlust härigenom upp-

komma för Jordägaren, men vid nogare skärskådande förfaller detta, om man tager i betraktande, att sådant kan förorsaka den uppodlade jordens vanhäfd, bebrukarens obestånd och försättande uti armods-tillstånd; hvar-af oftast moralisk försämring och brott blifva följder, till skada för jordägaren, för hvilken det äfven skulle medföra motsatsen af tillfredsställelsen, att hafva afsett och befordrat sina underhafvandes utkomst, trefnad samt utrymme för flere familjers bergning, igenom tillfälle för användandet af deras arbetsförmåga, hvilket sednare allt min Höge Principal, General-Krigs-Guvernören m. m. Furst GALITZIN ädelmodigt åsyftar.

b) Större fördel för jordägaren äfven uti merkantiliskt hänseende derigenom, att skog besparas, som alltid för en jordägare (då nöden ej twin-

gar honom att begagna en snar och mindre, framför en sednare men större vinst, eller då betydligt öfverflöd af skog ej förefinnes) bör kunna medföra större nytta, än att för ett tunneland af den bästa skog få beräkna sig årlig ränta, enligt Författningen en kopek silfver, som förvandlad uti B:ko Assign. gör circa 8 à 9 kopek, eller för sämsta skog $\frac{1}{4}$ kopek silfver, då man likvist af den bästa skog hos oss kan beräkna 150 kubikfamnars trädmassa af ett tunneland, men äfven af en sämre beväxt, med femtio års återväxt, kan årligen uti medeltal af ett tunneland påräknas afkastning en famn kastved, äfvensom beräknas får, att ett furuträd, som är 50 år gammalt, kan, efter markens bördighet, femtio år sednare eller 100:de år gammalt, gifva 4 à 5 gånger större kubikmassa träd, som efter

hvarje af dessa beräkningssätt, ersätter många års intresse på nämnde skogsränta.

5:o. Vigten och värdet, liksom svårigheten af jordens och skogens behöriga gradering och klassifisering för beskattning, inser säkerligen hvar och en, som dervid vill fästa någon uppmärksamhet, i thy att så mångfalliga och stora skillnader gifves, hvaraf följderna igenom misstag, okunnighet (partiskhet sätter jag icke i fråga) kunna blifva särdeles betydliga, och ganska länge, måhända för alltid, komma att fortfara, emedan de icke utan stor kostnad och olägenhet kunna rättas, isynnerhet då, såsom brukligt är, många särskildta värderingsmän begagnas, hvars olika åsichter härvid måste komma i fråga, och hvilka värderingsmän måhända hvar och en bedömt efter olika grunder

och beräkning, eller också alls icke efter någon fixerad beräkningsgrund, aldraminst uti de många fall, der någon sådan icke finnes att hemta ur Författningarne.

Att efter utsädets mängd bestämma pålagor eller värdera jorden, påstås numera af ingen, som vet att utsädets mängd också måste rättas efter jordens olika beskaffenhet, väderleken jemte tiden då utsåningen för rättas, hvaraf äfven afkastningens förhållande till utsädet blifver föränderlig.

6:o Då Författningen stadgar för äng af lägsta klass mindre grundränta än för kärr af högsta klass, då sistnämnde endast har 2:ne klasser, och man på de första fem åren vid uppodlingen af ett kärr svårligen kan påräkna någon uppodlings-ersättning, så har jag icke ansett en fem års

kärrodling böra taxeras högre än såsom ouppodlad; men nu sedan den glädjande utsigten randas, att en allmänne och kraftigare systematisk kärrodling snart skall inträffa, till förbättrande och hätvande af de menligt för vegetation inverkan klimat- samt aflägsnare kärr- och mossbildande orsaker, skola våra kärrländer få ett högre värde och förtjena att komma uti nära jemförelse med äng, så i värde som klassifikationsgrader, och såsom ängen utan förbättring aftager, kan ett kärr, uppodladt, ja redan såsom upptorkadt, anses tilltaga uti växtlighet, med mångfalldigt större portion näringsämne eller mylla än möjeligen uti en äng af 1:sta klassen; eller att jemföras omväxlande med förhållandet af jernbruk, som ehuru godt, men med obetydlig tillgång på malm och skog sam

dessutom lokal-olägenheter, och en grufva med rik tillgång på malm och skog samt bättre eller fördelaktigare läge.

7:o, 8:o, 9:o, 10:o & 11:o äro åsigter af andras och egen erfarenhet, som torde vara temmeligen nära med rätta förhållandet, till följe hvaraf och då endast den behållne vinsten öfverväges, jag blifvit föraneldd, att vid beräkningarne följa och följer ännu samma grunder och åsigter, hvarvid den stora skillnaden uti fördelen af första och sjette klassernas jordlägenhetsförmåner uppkommit, äfvensom uppkomma kan af den (torf-skog), som enligt Författningen bör och kan komma att tilldelas, till nytta eller skada för jordägare eller bebrukare. Antagom t. ex. en lägenhet, deruti stubbelön eller skogspris betalas någorlunda (fastän icke tre Rubel per famn ved, som visser-

ligen in i landet högst sällan inträffar, ehuru exempel derpå gifves), och som innehafver 1000:de tunnland torfskog, hvartill enl. Författn. en lägenhet med $41\frac{2}{3}$ tunnland åker af 1:sta klassen är berättigad och hvaraf utan öfverdrift, då skogen antages till första klassen, minst bör kunna beräknas en årlig fortfarande afkastning af 1000:de famnar ved eller förvandlade till kol, 10,000 tunnor, hvarföre högsta grundräntan kan blifva $4\frac{1}{2}$ Rub. silfver eller efter förvandling circa 38 Rub. B:co Assign. årligen, så måste deraf härflyta en synnerligen större vinst, än af en lika beskaffad lägenhet, der skog har föga eller intet säljbart värde, om också derföre vid beskattning den högsta enligt Författningen för alla förekommande omständigheter möjliga afprutning, eller $\frac{3}{10}$:delar af grundräntan eller skatten, skulle

göras. Skulle härtill ännu för sistnämnde lägenhet få antagas, hvad som till större eller mindre del å hvarje lägenhet oftast inträffar neml.: olikheter härrörande af ogynnsamt läge, förorsakadt af anten sumpluft, elevation eller höjd öfver hafsytan, riktning uti väderstreck, skyggdlöshet för nord- och nordostliga vindar, sämre alf eller grundjord, utom olikhet uti merkantiliska fördelar, såsom lättare produkt-försäljning, transport, arbetslöner etc., så blefve förhållandet betänkligt.

Beträffande olikhet uti elevation, och riktning, eller vädersträcks-läge, så får jag exempelvis anföra något af sakkunniges uppgifter härutinnan: att 500 fots höjd öfver hafsytan medför förändring eller aftagande uti klimat och vegetation, som 20 à 25 miles horizontal-distance mot Norden,

eller att temperaturen å en upphöjning eller backe med 200 fots höjd utöfver kringliggande mark, är såsom å en grad nordligare latitud, och att alla mot öster sig vändande hafskuster och land äro oblidare och ofördelaktigare för vegetation, än uti andra väderstreck, isynnerhet söder och vester, på hvilka förhållanden olikheten uti vegetation förklaras, t. ex. emellan Skåne och Småland i Sverige, äfvensom att Österbotten med en grad nordligare bredd än Vesterbotten, är mildare och fruktbarare än sistnämnde, och att t. ex. ofvanom Tobolsk under 60° åkerbruket upphör, i Canada i Amerika under 51° latitud omkring Fort Nelson, ingenting säs, då vid 65° skördas Råg, vid 68° Korn, vid 64° Hafra och vid 60° Hvete, hos oss i Finland.

12:o Min åsigt att tjugu frihets-år, torde för en nybyggare vara tillräckligt, grundar sig på kalkyl, som här utan gagn specificerad skulle öka vidlöftigheten, och måhända trötta läsaren. Jag får endast anmärka, att om jemförelse göres emellan förhållandet med en nybyggare, och en lägenhets innehafvare, som nödgas för uppodlingsjord, den han ej mägtar uppodla, betala samma skatt som för häfdad eller redan uppodlad, då Nybyggaren, tjugu år efter först gjord början, begynner att betala för hvad han ditintills hunnit uppodla och deraf kunnat draga fördel, samt hvad han frivilleligen emottager att derutöfver skatta före, så torde fördelen blifva på Nybyggarens sida. Härvid erinras och torde medgifvas, att då missväxter icke inträffa, ersättes kostnaden af hvarje till åker och äng tjenlig jord,

af trenne skördar, hvartill för säd icke mer än sex år kan behöfvas. Häraf kan fördelen kalkyleras, att med kraft och medel kunna påskynda uppodlingar, der deras användande kommer till pass.

Jag har icke föreslagit skatt eller ränta för uppodlingsjord, på den grund att jag anser den ouppodlad, ej anorlunda, än en af sig sjelf icke tillväxande fond i likhet med arbetskraften hos menniskan, hvilken erfordrar ett kapital eller utgift och användande af tid, innan densamme kan blifva vinst- eller räntebärande, hvarvid behofvet deraf och möjligheten för dess användande, måste tagas uti beräkning.

Hvad riktigheten af den af mig gjorda, och uti denna brochur förtydligade jemförelse emellan fördelarne af 1:sta och 6:te klassens hem-

man eller lägenheter vidkommer, så tror jag att fördelarne, också med betydlig afprutning, om skäl dertill förekommer, blifva ganska stora, obereknadt den olikhet uti fördelar, som kunna uppkomma af misstag vid lägenheters bedömande eller klassifisering, hvilka misstag verka dubbelt menligare för 6:te än för 1:sta klassens lägenhet, ty förenämnde såsom lägst, kommer att blifva för högt, och sistnämnde såsom högst att blifva för lågt klassifiserad, 6:te till förlust men 1:sta klassen deremot till vinst, utomdessa att också storskiftskostnaden, såsom rättande sig efter jordvidden, drabbar 6:te klassen till förlust.

Vederläggning af idéer och yttranden att storskifte för en frälsejordägare är mindre eller alldeles onödigt, anser jag öfverflödigt, och torde

desamma som sålunda tänka, kunna jemföras med en syndare, hvilken icke har vilja att förbättra sig och derföre icke vågar skärskåda sitt syndaregister.

För öfrigt erkänner jag såsom Förvaltare min pligt vara, att se till det min Principal af sine landbönder erhåller den största inkomst, som med billighet och rättvisa är möjelig, fastän icke för att komma i likhet med hvad mången jordägare här å orten beräknar, tredubbelt emot förra frälseräntan och utan afseende derå, att sådant kan förekomma, samt uti det af mig förvaltande gods igenom storskifte redan är upptäckt neml.: att en bys ägofördelar, enligt Författningarne, icke svarat eller komma att svara för mer än knappast sjerdedelen af dess nu innehafvande grundskatt, hvilket måhända uti en annan af exi-

sterande 54 byar dubbelt kan blifva jordägaren ersatt, men emedlertid har derföre blifvit oriktigt fördelad skatt betalad, den ena byen till skada och den andra till oförtjent nytta på jordägarens och förstnämndes bekostnad.

Slutligen vill jag här till Landt-hushållares och andras mognare be-pröfvande, försöka att uppgöra jem-förelse emellan värdet å en häfdad åker och åkeruppodlingsjord.

*Ett tunneland af 1:sta klassen häf-
dad Åker för trenne år.*

	Debet:
An. 97 bebrukningsdagsverken	8: 15.

Saldo till godo . . .	2: —
-----------------------	------

S:ma Säd T:r	10: 15.
--------------	---------

	Credit:
Per afkastning, Råg	5: —

d:o Hafra	5: 15.
---------------------	--------

S:ma Säd T:r	10: 15.
--------------	---------

Förestående saldo två tunnor säd
 à 9 Rub. B:ko Assign. Rub. 18, som
 är à 6 proc. intresse å ett grundkapital
 Rub. 300 eller värdet å ett tunne-
 land häfdad åker af 1:sta klassen.
 För uppodlandet af ett tunneland
 åker, med gärdning, dikning, skörd-
 ning och derefter en plöjning, be-
 räknas 145 dagsverken eller $12\frac{5}{6}$ T:r
 säd . . . . . Rub. 115: 50 kop.
 Härå minst 2:ne års in-
 tresse à 6 proc. . . . . 14: 50 kop.

S:ma Rub. 130: — kop.

Anm. Alla här förekommande dagsverken
 äro beräknade såsom dränge, deraf 2:ne
 motsvarande ett öke, och priset $2\frac{2}{3}$ kappar
 säd för dagsverket. Med säd förstås
 $\frac{1}{3}$ -del Råg, Korn och Hafra. Utsädet är
 afräknadt. — Säden beräknas till nio Ru-
 bel B:ko Assign. tunnan.

som afräknadt ifrån den häfdade åkerns värde eller 300 Rubel, gifver värdet B:ko Ass. Rub 170 å ett tunneland åkeruppodlingsjord af 1:sta klassen, eller att sistnämnde förhåller sig till häfdad åker, såsom 1 till 2.

För de flesta och hufvudsakligaste uppgifter vid här gjorde beräkningar, kan välkända Författare åberopas. Beräkningarne äro icke på ko- peken eller mindre delar deraf, riktiga, emedan afsigten framför allt är, att finna den rätta methoden och billigheten, hvartill jag ej behöfde göra mig något bekymmer, om min afsigt endast vore, att höja frälseräntan, ty förökningsmetoder brister mig icke, om jag ville följa gifne exempel, men då min öfvertygelse säger mig, att donations- eller frälseräntan borde blifva hvad jag ämnar föreslå, 320 Rub. B:ko Assign. för ett helt man-

tal och man efter härvarande flesta exemplen beräknar dubbelt och ännu mera, så har jag sett mig nödsakad, att begära sakkunniges råd och upplysning, hvarföre jag också härjemte vidfogar en tabell å trenne beräkningsätt, af hvilka jag ämnar begagna ett, det framdeles för bäst befundne, efter nödigfunnen förbättring. Med tunneland förstås att det är geometriskt.

Om ränteberäkningen komme att uppgöras efter silfver-kopeks-värdet, då kommer allt enligt Hans Kejsersliga Majestäts Nådiga Kungörelse af den 26:te Februari 1828 att observeras, med den förhöjning, som tabellen utvisar.

Att såsom tabellen utvisar, beräknat blifvit, $2\frac{2}{3}$ procent per 100:de å

kapitalvärdet, kommer sig deraf, att jag föreställer mig den derföre utgörande räntan eller skatten, såsom en Amortisationsfond.

UTRÄKNINGS-TABELL

för den tillämnade *Donations- eller Frälse-räntan* å 3 procent per hundra å kapitalvärdet, antingen i Penningar eller i Säd, deraf $\frac{1}{3}$ hafra, eller efter grundränta i silfver, i likhet med Författningen men efter förhöjning.

Tunneland.	å 3 proc. å kapitalvärdet af jorden i B:co Assignationer.						å 3 proc. å kapitalvärdet af jorden i Säd, deraf $\frac{1}{3}$ -del råg, $\frac{1}{3}$ -del korn och $\frac{1}{3}$ -del hafra.						Efter Silfver-Rubels grundränta.						Anmärkningar.
	Första klass.	Andra klass.	Tredje klass.	Fjerde klass.	Femte klass.	Sjette klass.	Första klass.	Andra klass.	Tredje klass.	Fjerde klass.	Femte klass.	Sjette klass.	Första klass.	Andra klass.	Tredje klass.	Fjerde klass.	Femte klass.	Sjette klass.	
	Rub. kp.	Rub. kp.	Rub. kp.	Rub. kp.	Rub. kp.	Rub. kp.	kappar.	kappar.	kappar.	kappar.	kappar.	kappar.	kopek.	kopek.	kopek.	kopek.	kopek.	kopek.	
1 Åker	9: —	7: —	5: —	3: —	1: —	— 35	30	23	17	10	3 $\frac{1}{2}$	1	45	35	25	15	5	3	
- Åker uppodl. jord	5: —	3: —	2: —	1: —	— 50	— 10	17	10	7	3	1 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	25	15	10	5	2	$\frac{1}{2}$	
- Äng	5: 30	3: 20	2: 15	1: 10	— 50	— 10	17	10	7	3	1 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	26	16	10 $\frac{1}{2}$	5	2 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	
- Ängs uppodl. jord	2: 50	1: 50	1: —	— 50	— 25	— 10	8 $\frac{1}{2}$	5	3 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{2}{3}$	$\frac{5}{6}$	$\frac{1}{2}$	12	7 $\frac{1}{2}$	5	2	1	$\frac{1}{2}$	
- Svedjemark	1: —	— 60	— 40	— 20	— 10	— 0	3 $\frac{1}{2}$	2	1	$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{3}$	0	5	3	2	1	$\frac{1}{2}$	0	
- Kärrland	1: —	— 60	— 40	— 20	— 10	— 0	3 $\frac{1}{2}$	2	1	$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{3}$	0	5	3	2	1	$\frac{1}{2}$	0	
- Torfskog	— 65	— 50	— 33	— 16	— 8	— 0	2	1 $\frac{2}{3}$	$\frac{3}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	0	3	2 $\frac{1}{4}$	1 $\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	$\frac{1}{3}$	0	
- Öfverlopps-skog. .	2: —	1: 20	— 80	— 40	— 20	— 10	7	3	2 $\frac{2}{3}$	1 $\frac{1}{3}$	$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{3}$	10	6	4	2	1	$\frac{1}{2}$	

Torfskog, som ej beskattas, tilldelas $\frac{1}{10}$ -dels till och med $\frac{1}{2}$ -dels Mantals lägenhet, 60 tunneland, och påökes för hvarje $\frac{1}{10}$ -dels Mantal derutöfver med 50 t:land skog af 3:dje, 4:de och 5:te klasserne, men af 1:sta och 2:ra klasserne, som minst böra kunna taxeras, innehålla 90 kubikfamnar trädmassa i stock eller bränsle pr tunneland endast 30 t:land, och af 6:te klassens skog 100 tunneland å första $\frac{1}{10}$ -dels till och med $\frac{1}{2}$ -dels Mantals lägenhet med lika stor påökning som nyss sagt är, eller 50 t:land. Åker- och Ängs-uppodlingsjord beskattas icke heller, förän behofvet af deras uppodlande påkallar detta. Vid bristande torfskog kommer deremot svarande svedjemark att afprutas eller också der sistnämnde brister, kärrland.

Ett mantal motsvaras af
 B:co Ass. Rb. . . . . 320.
 Säd T:r . . . . . 35.
 Grundränta S:r Rb. 15.
 Afkastning beräknas af
 häfdad Aker:
 i 1:sta klass. . . . . 6 T:r.
 i 2:dra d:o. . . . . 5 -
 i 3:dje d:o. . . . . 4 $\frac{1}{2}$ -
 i 4:de d:o. . . . . 3 $\frac{1}{2}$ -
 i 5:te d:o. . . . . 3 -
 i 6:te d:o. . . . . 2 -
 pr ett tunneland och
 dubbelt deremot vär-
 säde.
 Äng beräknas på 1 tunne-
 land Aker af 1:sta klass.
 med 50 L $\mathcal{W}$ hö.
 af 2:dra klass 42 - -
 - 3:dje - 34 - -
 - 4:de - 25 - -
 - 5:te - 20 - -
 - 6:te - 16 $\frac{2}{3}$ - -
 Hö beräknas af ett t:land
 äng i 1:sta klass. 100 L $\mathcal{W}$
 i 2:dra - 80 - -
 i 3:dje - 60 - -
 i 4:de - 40 - -
 i 5:te - 20 - -
 i 6:te - 16 $\frac{2}{3}$ - -

Förklaring till Tabellen.

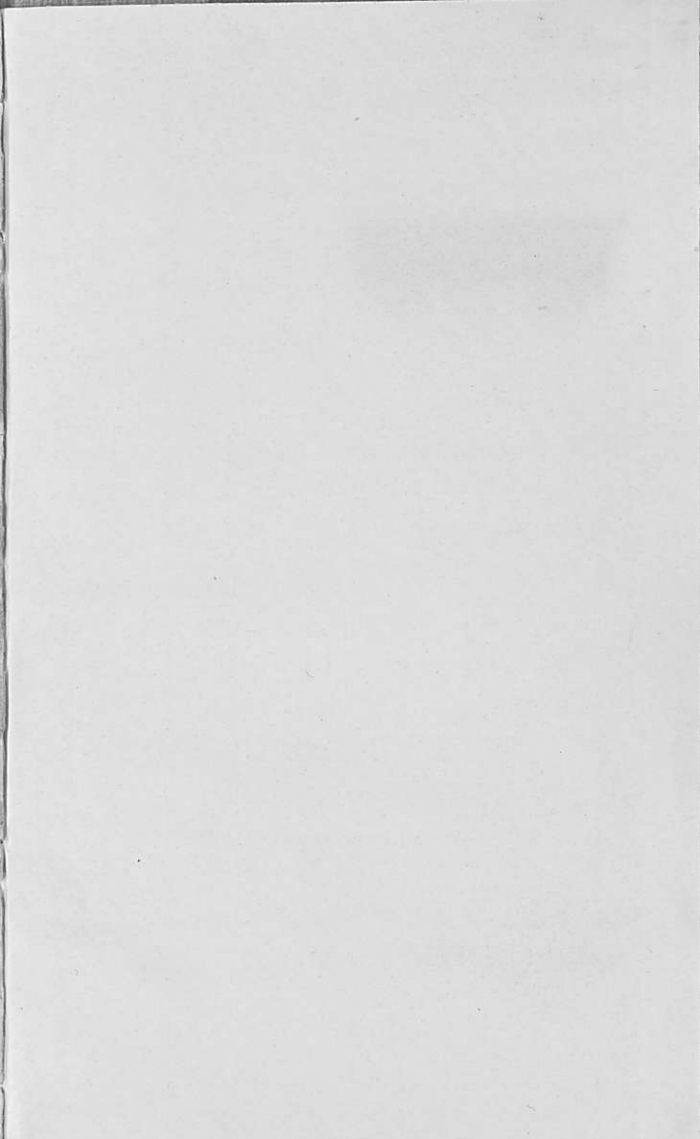
Der åker uti förhållande till äng eller äng i förhållande till häfdad åker brister, upptages åker- eller ängs-uppodlingsjord uti beskattning efter behovet af båda eller endera; skulle desse icke förefinnas, kommer svedjemark eller kärrland efter deras lämplighet till åker eller äng att upptagas till ersättande af bristen. Men desse seduare blifva icke såsom de förre beräknade tunneland mot tunneland, utan endast uti den beräkning, att ett tunneland af desse svara, eller reduceras till $\frac{1}{3}$:dels tunnland åker eller äng, uti den klass desamme såsom svedjemark eller kärrland innehaft eller förtjena att sättas, och sist då ingen af förenämnde jordförmåner finnas, kommer efter behovet åker att reduceras till äng der det brister, sålunda, att densammes area, uti 1:sta, 2:dra och 3:dje klasserne, med en hälft svara mot ett helt tunneland äng af samma klasser; uti 4:de klassen med $\frac{2}{3}$:delar och uti 5:te och 6:te klasserne med ett emot ett tunneland äng uti nämnde klasser. Sällan torde förekomma, att uti förhållande till äng, åker eller åkeruppodlingsjord brister, men då kommer förvandlingen af ängen till åker, att blifva uti rak motsats af åkerns förvandling till äng.

Beräkningsexempel.

2 Tunneland Åker af hvarje 6 klasserne	B:o Ass. Rb. 50: 70.	I Säd T:r 5: 19.	I Grundränta S:r Rb. 2: 56.	Efter Författningen S:r Rb. 21.
1 d:o Äng af 1:sta klassen	" " " 5: 30.	" " — 17.	" " " — 26.	" " " " 5.
2 d:o d:o af 4:de d:o à 1: 10.	" " " 2: 20.	à 3 k:r — 6.	à 5 kopek " " — 10.	à 2 kopek " " 4.
2 d:o Åkeruppodlingsjord af 4:de klass. à 1: —	" " " 2: —	à 3 " — 6.	à 5 " " " — 10.	à 3 " " " 6.
1 d:o Svedjemark af 5:te klass reducerad till $\frac{1}{3}$:dels tunneland åker à 5:te klass	" " " — 33 $\frac{1}{3}$.	à 3 $\frac{1}{2}$ " — 1 $\frac{1}{6}$.	à 5 " " " — 1 $\frac{2}{3}$ *)	à $\frac{1}{2}$ " " " $\frac{1}{2}$.
5 d:o d:o af 2:dra klass à 60 kop.	" " " 3: —	à 2 " — 10.	à 3 " " " — 15.	à 1 " " " 5.
$\frac{1}{2}$ d:o Kärrland af 1:sta d:o à 1 Rub.	" " " — 50.	à 3 $\frac{1}{2}$ " — 1 $\frac{2}{3}$.	à 5 " " " — 2 $\frac{1}{2}$.	à $\frac{3}{4}$ " " " $\frac{3}{8}$.
	S:ma B:o Ass. Rb. 64: 3 $\frac{1}{2}$.	S:ma Säd T:r 7: 10 $\frac{5}{6}$.	S:ma S:r Rub. 3: 21 $\frac{1}{6}$.	S:ma S:r Rb. 41 $\frac{7}{8}$ k.
170 Tunneland Torfskog af 4:de klass, som icke beskattas			194 $\frac{2}{3}$ t:land à $\frac{1}{8}$ kop. " " 24 $\frac{1}{3}$ —	S:ma S:r Rb. 66 $\frac{5}{24}$ k.

Denna lägenhet utgör obetygligt mera än $\frac{1}{3}$:dels Mantal, hvaraf nettoafkastning bör kunna påräknas 16 t:r råg och 32 t:r vårsäd och af ladugården 4 *Ltt* smör, hvarmed 3 arbetsföra personer och 4 barn bör kunna lifnåras; samt sedan 29 t:r säd för Krono- och allmänna onera, såfvelföda, redskap, kläder, byggnader &c. afräknas, återstår 3 t:r säd och 4 *Ltt* smör för frälseräntan eller den här beräknade procentsumman; dock skola alla dagsverken godtgöras Landbönderne af jordägaren.

*) Anmärkning. Enligt Författningen finnes af svedjemark endast 3:ne och af kärrland 2:ne klasser.

Kansantalous 3.
Kjellerfeldt

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 102 0303

